

zákona Kristova, která řadí konfesi do spojitosti se současnou snahou Augustovou o navázání styku s církví podobojí. Je v duchu zásad Jednoty, že za ni i v tomto případě [na rozdíl od Augustany] mluví především její kněží. Augustu poznáváme v předmluvě psané jménem těch, kdo stáli původně mimo Jednotu, věřili pomlouvám proti ní pronášeným, hrozili se jí, až v ní konečně poznali lid, o němž platí Kristovo slovo „Budete v nenávisti všechněm pro jméno mé“ [Mat. 10, 22], připojili se k ní a byli jí postaveni v čelo. Vidí nyní, že Bratři jsou ti, které předpověděl Matěj Pařížský [z Janova], Hus i Rokycana, když mluvili o lepším lidu, který má po nich přijíti. Vidí, že se Bratři věrně drží Čtyř pražských článků, a tak stojí na základě starých Čechů. Proti pomlouvám chtěli by na řádném slyšení uvést doklady o tom, že bloudí jejich odpůrci, jimiž jsou mnozí kněží podobojí. Chtěli by je získat, bratrsky napravit, vyvést je z potupného postavení. Kněží podobojí měli by v Bratrích vítat pomocníky v obhajobě společné pře. Bratři pak by se rádi podřídili dobrým kněžím, z bludů a hříchů vyvedeným. Drží zdravé a čisté učení evangelia, při čemž je obzvláštnost Jednoty rázu spíše organizačního; neznámá dělení od obecné církve svaté. Předmluva se končí projevem touhy po společném vzdělávání na jediném základu, Kristu, ve vzájemném snášení nedostatků a v jejich napravování za vzájemné pomoci.

Po dvou letech [1537] se bratrští páni pokusili vystoupit se svou konfesi na politické jeviště v napjaté situaci, která se zdála pro budoucnost velmi závažnou. Šlo o svolání církevního sněmu do Mantuy a král žádal české stavy podobojí, aby se dohodli se stavy podjednou. Sblížení obou stran v Čechách mělo být přípravou účasti Čechů na koncilu. Bratřím hrozila izolace. Hleděli jí uniknout — zcela ve smyslu předmluvy Starších ke konfesi — navázáním užšího styku s pány novoutrakvistickými a žádali je o *přijetí ke společnému postupu na zemském sněmu*. Ale utrakvisté po delším jednání Bratry odmítli a Bratřím se nepodařilo prosadit, aby jejich konfese byla na sněmu čtena. K cíli však nevedlo ani jednání podobojích s katolíky. Politické snahy bratrské šlechty ukázaly se zatím bezvýslednými. Sblížení Bratří a pokrokových

utrakvistů ve stavovské obci zůstalo úkolem pro budoucnost.

ZVLÁŠTNÍ ráz poměrů moravských na rozdíl od poměrů českých jevil se v těchto letech naopak v tom, že tu Bratři sami měli co činit s *habrovanskou jednotou* rytíře Dubčanského, jenž od jejího založení [1528] usiloval o to, aby buď převedl Jednotu bratrskou na svou stranu, vybízejí ji znovu a znovu k sjednocovacím schůzím, nebo aspoň aby získal co nejvíce jejích údů. Bratři důsledně odmítali Dubčanského z týchž důvodů, které byl vůči zwingliovcům vyložil B. Lukáš. Tím také byli uchráněni před důsledky náhlého poklesu a potomního zániku Jednoty habrovanské, jenž následoval, když král Dubčanského umlčel v letech 1537—1539 vězením a pak hrozbou vypovězení ze země. Moravští stavové se ho sice s úspěchem ujali, aby obhájili proti králi svobodu člena stavovské obce a svobodu víry, ale Dubčanský byl příkořím zlomen a vzdal se zcela další aktivity pro svou jednotu, která sice trvala do let padesátých, ale již zcela oslabena a zbavena významu. Jan Dubčanský pak r. 1543 zemřel. Ferdinandovy kroky proti němu ukazovaly těm, kdo měli otevřené oči, co by ochotně učinil i Bratřím, kdyby k tomu měl dosti moci.

Bratři ovšem zatím přijali nezdar krátkodobé jednoty moravských zwingliovců jako doklad správnosti vlastní cesty. Jak jinak mohlo skončit budování církve, jehož se ujal světský pán, zmatený v základních článcích víry a popírající kněžský řád?

Za polemiky s habrovanskými, Bratřím tak nemilé, přišli r. 1533 do Čech dva *valdenští* barbové [kazatelé] Jean de Molines a Daniel de Valence, aby tu hledali oporu proti většině svých spolubratřím, kteří se předešlého roku v Chanforan [v údolí Angrogna] na výzvu Vil. Farela přiřadili k západní reformaci. Starší styky valdensko-české vysvětlují jejich cestu. I alpští valdenští věděli o opoře, kterou husité poskytovali jejich německým souvěrcům. V představách valdenských, povstalých po r. 1500 v Paesaně [Paesana] při pramenech Pádu proti sociálnímu útisku, žila naděje na příchod českého krále hlásícího se k valdenským, který ztrestá kněze a zavede společenství majetku.